

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 099696 17 Gž
Brčko, 09.11.2017. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane, kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Klaić Ilje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Š. A. iz Brčkog, zastupanog po punomoćniku O. Č., advokatu iz B., protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zakonskom zastupniku Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tuženog, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 099696 16 Mal od 29.05.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.11.2017. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Mal 099696 16 Mal od 29.05.2017. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 099696 16 Mal od 29.05.2017. godine odlučeno je na sljedeći način:

„OBAVEZUJE SE tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine da tužiocu Š. A. iz B. na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i slobode nastalih za vrijeme neopravdanog lišenja slobode i neopravdanog pritvaranja u vremenu od 23.05.2016. godine pa do 16.06.2016. godine, isplati novčani iznos od 1.500,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do dana isplate, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijjetnjom prinudnog izvršenja.

Sa viškom tužbenog zahtjeva, tužilac SE ODBIJA.

OBAVEZUJE SE tuženi da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 348,60 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti ove presude.“

Protiv navedene presude tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tuženi) je blagovremeno izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, pobijanu presudu ili preinači i u cijelosti odbije tužbeni zahtjev, a tužioca obaveže da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka i sastava žalbe, ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Tužilac nije dao odgovor na žalbu.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) u vezi sa članom 412. istog zakona ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca za naknadu štete zbog toga što je 23.05.2016. godine, na ulazu u Republiku Hrvatsku, neosnovano lišen slobode po međunarodnoj potjernici Interpolu Sarajevo, koja je raspisana po „nalogu“ Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Navodi da je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 041031 12 K od 07.04.2014. godine, pravosnažno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci zbog krivičnog djela neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz odredbe člana 232. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u koju kaznu zatvora mu je uračunato vrijeme lišenja slobode povodom ekstradicije u Njemačkoj od 30.01.2014. godine do 13.03.2014. godine kao i vrijeme provedeno u pritvoru od 14.03.2014. godine do 07.04.2014. godine, a da je preostali dio izrečene kazne izdržao naknadno u SR Njemačkoj, gdje je lišen slobode po potjernici Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali da je „zbog pogreške organa tj. konkretno Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, odnosno zbog toga što nije na vrijeme izdao naredbu o povlačenju potjernice, neosnovano lišen slobode te mu je rješenjem Županijskog suda u Vukovaru Republika Hrvatska broj Kir-151/16-3 od 24.05.2016. godine određen istražni zatvor radi izručenja u trajanju od 40 dana, u kojem je i boravio do 14.06.2016. godine, kada je rješenjem istog suda broj Kv II-106/16 od 16.06.2016. godine, obustavljen postupak izručenja, ukinut istražni zatvor, te je pušten na slobodu. Ističe da je se obraćao Pravosudnoj komisiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sa zahtjevom (prijedlogom) za postizanje sporazuma o postojanju, vrsti i visini naknade, ali da je njegov zahtjev odlukom Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj SuPK-1132/16 od 09.09.2016. godine odbijen, zbog čega tužbenim zahtjevom traži od tuženog da mu, u skladu sa odredbom člana 418. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom

postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, naknadi nematerijalnu štetu u iznosu od 2.500,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima parničnog postupka.

Tuženi je osporio tužbeni zahtjev navodima da je tužilac svojim nedopuštenim postupcima prouzrokovao raspisivanje međunarodne potjernice, te da mu zbog toga ne pripada pravo na naknadu štete, jer je „očigledno izbjegavao izvršenje krivično-pravne sankcije“, zatim je istakao prigovor nedostatka pasivne legitimacije, obzirom da „pasivna legitimacija može biti samo na strani odgovornih institucija na nivou Bosne i Hercegovine, a ne na strani tuženog“, jer je nadležni organ tuženog tj. Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine blagovremeno preduzimao sve pravne radnje kako ne bi došlo do prekoračenja u izdržavanju zatvorske kazne, a da je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine kasnilo sa obavještanjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine o provođenju mjere pritvora i kazne zatvora tužioca u SR Njemačkoj.

Kako proizilazi iz obrazloženja prvostepene presude i stanja spisa predmeta prvostepeni sud je na osnovu provedenih dokaza utvrdio sljedeće činjenice : da je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 041031 12 K od 07.04.2014. godine tužilac osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci zbog krivičnog djela-neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 232. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da mu je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme lišenja slobode povodom ekstradicije u SR Njemačkoj od 30.01.2014. do 14.03.2014. godine kao i vrijeme provedeno u pritvoru od 14.03.2014. do 07.04.2014. godine, da je tužilac pozivom od 16.07.2014. godine, pozvan da se javi u Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine radi prijema uputnog akta za dan 30.07.2014. godine u 10,30h, da je tužilac navedeni poziv primio lično, ali da se nije javio, zbog čega je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 04.08.2014. godine izdao naredbu (Sudskoj policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) za sprovođenje tužioca u KPZ Orašje, da je dopisom Sudske policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 21.08.2014. godine obaviješten Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da naredba nije mogla biti realizovana „jer je osuđeni (ovdje tužilac) u Njemačkoj“, zbog čega je od strane Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 04.09.2014. godine, Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izdata naredba za raspisivanje međunarodne potjernice za Š. A. (ovdje tužiocem), da je dopisom Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine broj 07-14-7-10656/14 od 13.11.2014. godine Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obaviješten da je osuđeni (ovdje tužilac) lišen slobode u SR Njemačkoj, te je istim dopisom traženo od Osnovnog suda da dostavi neophodnu ekstradicionu dokumentaciju, što je Osnovni sud Brčko distrikta i učinio 24.11.2014. godine, da se Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dopisom broj 96 o K 041031 14 Iks od 25.06.2015. godine, obratio Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, te je tražio obavještenje o realizaciji ekstradicije „kako ne bi došlo do situacije da je lice duže lišeno

slobode nego što mu je izrečena kazna zatvora“ po gore navedenoj presudi, da je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine dopisom broj 07-14-7-10656/14 od 27.01.2016. godine obavijestilo Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da SR Njemačka nije saglasna sa izručenjem osuđenog Š. A. (ovdje tužioca), da je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dopisom broj 96 o K 041031 14 Iks od 11.02.2016. godine tražio od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine dostavu podataka (informaciju) o tome „da li je osuđeni (ovdje tužilac) bio u ekstradicionom pritvoru, a ako je bio, koliko je taj pritvor trajao“, a kako nije dobio odgovor, ponovio je isti dopis dana 19.04.2016. godine, da je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine dopisom broj 07-14-7—10656/14 od 26.04.2016. godine dostavio Osnovnom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine verbalnu notu SR Njemačke od 02.07.2015. godine (kojom je Ured za inostrane poslove SR Njemačke obavijestio Ambasadu Bosne i Hercegovine u Berlinu, o ukupnom vremenu boravka tužioca u ekstradicionom pritvoru, odnosno pritvoru u Bosni i Hercegovini, te kojom traže provjeru i obavještenje o tome da li će se tužiocu u izrečenu kaznu zatvora uračunati vrijeme provedeno u ekstradicionom pritvoru od 30.09.2013. do 17.11.2013. godine, jer bi u tom slučaju kazna zatvora bila izdržana uz ostatak od 8 dana, pa se izručenje tužioca, zbog ostatka izdržavanja kazne od još 8 dana, čini nesrazmjernim), da je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine dopisom od 18.05.2016. godine, tražio od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine dostavu rješenja o određivanju i ukidanju pritvora, kako bi mogao donijeti rješenje kojim se vrijeme provedeno u ekstradicionom pritvoru uračunava u izrečenu kaznu zatvora osuđenom (ovdje tužiocu), da Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije dobio tražena rješenja, već je 03.06.2016. godine dobio dopis Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine broj 07-14-7-10656/14 od 31.05.2016. godine, kojim je obaviješten da je osuđeni Š. A. (ovdje tužilac) 23.05.2016. godine u 19,15h lišen slobode u Gunji Republika Hrvatska (da mu je određen istražni zatvor radi izručenja i da se nalazi u prostorijama zatvora u Osijeku), da se 06.06.2016. godine Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obratio Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine tražeći od istog pojašnjenje u vezi sa ekstradicijom osuđenog (ovdje tužioca) i vremena provedenog u ekstradicionom pritvoru, da je Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine dopisom broj 07-14-7-10656/14 od 14.06.2016. godine obavijestio Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da je tužiocu istekla izrečena zatvorska kazna po predmetnoj presudi, a da je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine trebao povući naredbu za raspisivanje međunarodne potjernice za „Š.A.“, obzirom da više ne postoji pravni osnov za međunarodnu potragu za imenovanim, da je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 14.06.2016. godine, Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izdao naredbu za povlačenje međunarodne potjernice protiv osuđenog Š. A. (ovdje tužioca), te je dopisom od 14.06.2016. godine o tome obavijestio Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, da je tužilac u istražnom pritvoru u Republici Hrvatskoj proveo ukupno 25 dana, da je usljed povrede časti i slobode (prema nalazu i mišljenju vještaka psihijatra dr. P. M.) tužilac kao posljedicu neopravdanog pritvaranja, odnosno lišenja slobode trpio duševnu patnju jakog intenziteta u trajanju od tri dana, srednjeg

intenziteta u trajanju od tri sedmice, te slabog intenziteta u trajanju od jedne sedmice.

Na osnovu naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da tužilac ima pravo na naknadu štete na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i slobode nastalih za vrijeme neopravdanog lišenja slobode i neopravdanog pritvaranja u skladu sa odredbama člana 17., 155. i 200. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89), u vezi sa članom 418. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/03, 48/04, 6/05, 14/07, 19/07, 21/07, 2/08, 17/09, 9/13, 33/13 i 27/14 – u daljem tekstu Zakon o krivičnom postupku).

Tuženi u žalbi ukazuje da je prvostepeni sud donoseći pobijanu presudu počinio povredu odredaba parničnog postupka, koju konkretizuje u povredi odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku, obrazlažući je tvrdnjama da nije savjesno i brižljivo ocijenio svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, naročito „iskaz tužioca dat na ročištu održanom dana 29.05.2017. godine.“

Po ocjeni ovog suda, prvostepena presuda nije donesena povredom odredaba postupka na koju ukazuje tuženi, jer je sud dokaze provedene u postupku cijenio kako to nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku, a za zaključak o osnovanosti tužbenog zahtjeva, u obimu u kojem je osnovan, naveo je razloge koji predstavljaju valjane i dovoljne razloge, zasnovane na slobodnoj ocjeni dokaza provedenih u postupku koje prihvata i ovaj sud i koji se ne dovode u pitanje navodima žalbe, pri čemu je svakom dokazu, pa tako i iskazu tužioca datom u svojstvu parnične stranke (pravilno ga dovodeći u vezu sa svim dokazima koji su bitni za utvrđivanje nastale štete) dao odgovarajući značaj i na osnovu toga utvrdio sve činjenice koje su važne za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu, a u obrazloženju pobijane presude je dao potpune i logične razloge koji imaju činjeničnu i pravnu osnovu.

Takođe, neosnovano tuženi u žalbi ističe „da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo iz člana 320. Zakona o parničnom postupku“.

Odredbom člana 320. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da povreda materijalnog prava postoji kada sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebalo da primijeni ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio. Pa, iako u konkretnom slučaju tuženi nije precizirao o kojoj se povredi materijalnog prava radi, ovaj sud nalazi za shodno ukazati kako je prvostepeni sud na pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio i relevantne odredbe materijalnog prava kada je donio pobijanu presudu.

Naime, odredbom člana 425. Zakona o krivičnom postupku propisano je da se izdavanje potjernice može narediti kad se osumnjičeni, odnosno optuženi

protiv kojeg je pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna nalazi u bijegu, a postoji naredba za njegovo dovođenje ili rješenje o određivanju pritvora (stav 1.), a izdavanje potjernice naređuje sud (stav 2.), dok je odredbom člana 427. istog Zakona propisano da je organ koji je naredio izdavanje potjernice ili objave dužan da je odmah povuče kad se pronađe tražena osoba ili predmet ili kad nastupi zastara krivičnog gonjenja ili izvršenja kazne ili drugi razlozi zbog kojih potjernica ili objava nije više potrebna.

Dakle, gore citirane odredbe Zakona o krivičnom postupku propisuju uslove zbog kojih se može raspisati potjernica, organ koji vrši izdavanje potjernice kao i vremenski rok u kojem je organ (koji je naredio izdavanje potjernice) dužan povući izdatu naredbu.

Obzirom da je tužilac, nakon što je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 041031 12 K od 07.04.2014. godine osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci zbog krivičnog djela-neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 232. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pozivom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 16.07.2014. godine, pozvan da se javi radi prijema uputnog akta za dan 30.07.2014. godine u 10,30h, te kako je tužilac navedeni poziv primio lično, ali se na isti nije odazvao, ispunili su se svi zakonski uslovi za njegovo prinudno dovođenje, što je po naredbi Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 04.08.2014. godine, Sudska policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pokušala i učiniti, pa kako izdatu naredbu (Sudska policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) nije mogla realizovati, jer je osuđeni (ovdje tužilac) otišao u Njemačku, stekli su se uslovi za izdavanje naredbe za raspisivanje međunarodne potjernice, što je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i učinio dana 04.09.2014. godine kada je, izdao naredbu Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, nakon što je dopisom Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine broj 07-14-7-10656/14 od 13.11.2014. godine, obaviješten da je osuđeni (ovdje tužilac) lišen slobode u SR Njemačkoj, Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je bio dužan izdatu naredbu (kojom je raspisana međunarodna potjernica) odmah povući i na taj način postupiti u skladu sa gore citiranom odredbom člana 427. Zakona o krivičnom postupku.

Međutim, Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije postupio u skladu sa odredbom člana 427. Zakona o krivičnom postupku, zbog čega je tužilac, nakon što je lišen slobode od strane nadležnih organa Republike Hrvatske, neosnovano proveo 25 dana u istražnom pritvoru u Republici Hrvatskoj, pa mu zbog navedenog propusta organa tuženog, čija se pasivna legitimacija ne dovodi u pitanje, pripada pravo na naknadu nematerijalne štete, odnosno pravo na novčanu satisfakciju, jer je upravo propustom organa tuženog (neblagovremenim povlačenjem naredbe kojom je raspisana međunarodna potjernica) tužiocu pricinjena nematerijalna šteta, zbog čega je i odluka prvostepenog suda o visini naknade nematerijalne štete,

kod gore utvrđenih činjenica, i po ocjeni ovog suda pravična i primjerena, te u skladu sa njenom prirodom (član 200. Zakona o obligacionim odnosima) i ista je u skladu sa dosadašnjom sudskom praksom ovog suda, a dosuđenom naknadom će se ostvariti cilj kojem ista služi, odnosno predstavljajući moralnu satisfakciju tužiocu, dok sa druge strane tako odmjerena naknada neće pogodovati težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

Kako je prvostepeni sud na osnovu provedenih dokaza pravilno i potpuno utvrdio sve relevantne činjenice i na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo kada je donio pobijanu presudu i kako nije počinio povrede odredaba parničnog postupka na koje tuženi u žalbi ukazuje, niti povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je žalbu tuženog kao neosnovanu odbiti i presudu prvostepenog suda potvrditi, na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragana Tešić